

Un record per a Faust Guitart

He llegit a la premsa digital que s'ha mort el Faust Guitart i Escobet de Berga, als 88 anys. L'amic Faust era l'ànima dels Amics de l'Art Romànic del Berguedà, entitat que va fundar ara fa vint anys. Aquesta passió per l'art romànic el va portar a l'art de la fotografia. Havia immortalitzat la totalitat de les esglésies romàniques de la comarca. En les nostres converses, la majoria al passeig del Vall, parlàvem de la seva col·lecció de goigs, dels llibres que acabava de llegir i li havien agradat, de personatges populars de la ciutat, d'antics costums, de la seva salut i, sobretot, dels Saletes. El seu pare havia estat membre de la cobla La Principal del Berguedà, amb el meu avi matern Ramon Sala i Casals. M'havia escrit els seus records d'aquella formació musical en un article que guardo, totalment inèdit.

La darrera vegada que vam parlar gairebé el vaig convèncer de la necessitat que escrivís una mena d'apunts de tots els seus records, com unes memòries. No sé si havia començat a posar fil a l'agulla en el projecte.

Seria molt interessant organitzar-li, en homenatge, una exposició de les seves millors fotografies.

Estimat amic Faust, com es veu des del cel la joia de Sant Jaume de Frontanyà? Mira, dissabte passat, durant les hores de treva de la pluja, tenia aquest magnífic aspecte. Reposa en pau. Nosaltres seguim vetllant les pedres precioses.

QUIRZE GRIFELL

Publicat al bloc El Berganauta, dimarts 3 de juny del 2008

La Principal del Berguedà (Els Saletes)

Article inèdit de Faust Guitart

El meu pare, Sebastià Guitart, era músic. Li agradava molt, i tocava el violí i el flabiol i el tamborí. Havia estat intèrpret de diverses orquestres, entre elles La Constància, La Lira i La Principal del Berguedà. Li venia molt de gust assajar els matins amb el violí, un Guarini, que per ell era un tresor.

El que em va contar el pare i els meus records personals, són la base d'aquest senzill escrit per parlar de la Principal del Berguedà, que d'això es tracta. A Berga, en un mateix temps, coexistien diverses cobles i orquestrines, entre elles La Lira, dirigida per Joan Soler, bon cornetí i autor d'algunes peces musicals de la Patum, com un ball de turcs i cavallets i altres.

Després hi hagué durant força anys la Joventut Bergadana (així, amb a) dirigida per Just Lacau, aragonès afincat a Berga, que féu sorgir un bon planter de músics joves, fins a l'any 1936. Lacau fou alcalde de Berga durant la guerra civil.

El fundador i primer director de la Principal del Berguedà fou Francesc Sala i Guitart, el qual juntament amb els tres fills, Jaume, Ramon i Josep, foren quatre intèrprets de la cobla-orquestra que la gent batejà com "Els Saletes". Durant la seva existència aplegà gran nombre de músics,

Faust Guitart

dels quals seria interessant tenir enregistrats els noms.

Àdhuc durant cert temps, baixaven des de la Pobla de Lillet dos músics a reforçar la cobla. Aleshores als músics els representava més sacrifici que no pas ara, puix es treballaven moltes més hores que ara i més pesades, sense haver-hi les escoles de música que hi ha avui dia. Per posar un exemple, el meu progenitor, per assajar, baixava al vespre a peu de Fígols, on treballava de fuster, i d'aquesta manera cada músic tenia uns idèntics problemes. Quan anaven a tocar als pobles de la comarca, en moltes ocasions es desplaçaven a peu. Per anomenar un lloc, diré que fins i tot anaven a Gósol per la festa major i en acabar el sarau de nit, havent fet ressopó ja pagat per ells mateixos, cap als Rasos i cap a Berga falta gent.

Els Saletes no tenien cap especialitat determinada, però tocaven sardanes, oficis religiosos, balls, la Patum i tot el que convenia. Van posar especial interès en la interpretació de les festes de la Coronació de la Mare de Déu de Queralt, que per cert deien que els va costar força de cobrar, com solia passar amb la Patum.

El meu pare deixà la música l'any 1934, restant encara la cobla molt compacta amb músics tan coneguts com els mateixos germans Sala i Casals, els germans Ballús, Jané, Mas, Calderer, Ribera, Soler, Safont, Francesc Freixa (oncle matern meu) i altres que s'anaven alternant.

Vingué la guerra del 36 i l'orquestra s'hagué de dissoldre. Al reprendre les activitats l'any 39, la cobla es dedicà novament a les sardanes, assajant-ne de noves i de velles, arribant a posseir-ne un repertori de 72 en total, segons versió dels germans Sala.

La vida segueix el seu curs, i a poc a poc s'anaven renovant músics, però malauradament no sorgia l'esplet de músics que calia, com ara sí que passa. Cal remarcar ara dues coses. Una casa comercial de Berga va escollir un eslògan que deia: "Quan s'acabin els Saletes, la Patum a fer punyetes". Els Saletes fa anys que es van acabar, però sortosament ara hi ha un estol de músics joves, que estem segurs donaran continuïtat a totes les nostres festes berguedanes.

Un esment especial pel compositor Joan Trullàs, membre de l'orquestra durant molts anys i gendre de Jaume Sala, autor de la música de les Macés de la Patum. Aquesta música té un bon ritme, és molt amena i havia d'haver quallat millor que no ho va fer. Jo considero que Trullàs es mereix un reconeixement dels berguedans per donar-nos aquest record per la nostra festa.

A propòsit de la Patum, contaré una petita anècdota d'un músic de la cobla. Per les festes de Corpus, no llogaven cada any una orquestra forana, les sardanes eren interpretades pels Saletes. El contrabaixista, per no haver de tragar l'instrument fins a casa seva, el deixà a la carnisseria Plana (Cal Blanquet) de la plaça de Sant Pere, procedent del Vall i no se'n recordà més, fins que el diumenge de Corpus, acabada la Patum, el mateix carnisser s'arribà fins al Vall, on els músics es disposaven a començar les sardanes, i els cridà: "Que no voleu la verrea? Tots aquests dies que em fot nosa!" Després de la molta falta que li va fer, aleshores el músic s'adonà de la badada.

Tornant enrere i en l'època del cinema mut, abans del sonor, hi hagué diversos tríos i quartets, que generalment amb instruments de corda amenitzaven les sessions, com el Quartet Heras, compost del pare i tres fills, el Trio Bergium i altres que no recordem. L'Orquestrina Tabú s'especialitzà en balls.

A partir dels anys 40 del segle XX sorgí la cobla-orquestra Terramar, formada per músics molt joves, que feren bona competència a La Principal del Berguedà.

Aquelles foren èpoques molt diferents de les actuals que comportaren als músics molts sacrificis. Per tant, l'actuació d'aquesta cobla-orquestra al llarg de tants anys, és digna de lloança.

FAUST GUITART I ESCOBET

No accepti imitacions, gaudeixi de l'autèntic.

Entri a **RICOH** de la mà de **REMSA**

**fotocopiadores • registradores • servei tècnic
material d'oficina • copisteria • informàtica • tpv**

REMSA

El millor equip per a la seva empresa

Avda. Bases de Manresa, 49 • 08240 Manresa
Tel. 93 874 37 05 - Fax. 93 873 68 39
e-mail: remsa@remsa.com • www.remsa.com

Distribuïdor oficial:

RICOH
Image Communication